

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 1644-04-19 ד. נ' ד.

כבוד השופט בן שלו בפני

מ.ד. ת.ז. XXXX התובעת
ע"י ב"כ עו"ד קלריס דביר

נגד

ה.ד. ת.ז. XXXX הנתבע

בעניין הקטינים:

י.ש.ד. ת.ז. XXXX יליד 9.4.16

ש.ד. ת.ז. XXXX ילידת 30.5.17

פסק דין

שתי תביעות שנשמעו בצוותא ביחס לילדיהם הקטינים של הצדדים, יי (יליד 9.4.16) ושי, (ילידת 30.5.17). תביעה אחת, תביעה למשמורת וזמני שהות שהגישה האם (תלה"מ 1644-04-19; להלן: "תביעת המשמורת"). התביעה נוספת, תביעה למזונות הקטינים שהגישה האם (תלה"מ 1611-04-19 להלן: "תביעת המזונות").

רקע כללי ודיוני

1. על העובדות הבאות אין כפי הנראה מחלוקת:

א. הצדדים נישאו ביום 19.5.16.

ב. הדין החל בעניינם של הצדדים הוא הדין העברי הואיל והם יהודים.

ג. מועד הקרע בעניין הצדדים הוא חודש ינואר 2019, כחודש לפני שהוגשה בקשה לשוב סכסוך בעניינם (י"ס 49174-02-12).

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-04-1644 ד. נ' ד.

ד. האב עובד כמכונאי רכב ואילו האם הועסקה כמט"בית וכעת איננה עובדת כשכירה.

ה. האב מתגורר מאז הפירוד בבית הוריו ואילו האם שוכרת דירה בעבורה היא מקבלת גם סיוע בשכר דירה.

ו. זמני השהות של האב עם הקטינים מצומצמים מאוד.

2. ביום 8.5.19 פסקתי את מזונותיהם של הקטינים בסך 3,500 ₪ לחודש בתוספת מחצית הוצאות חינוך ורפואה (להלן: "החלטת המזונות הזמניים").

ביום 18.12.19 ניתן בתביעת המזונות פסק דין על פי צד אחד אשר אימץ את החלטת המזונות הזמניים כפסק דין של קבע משהנתבע לא התייצב לדיון. פסק דין בוטל לבקשת הנתבע, אשר איננו מיוצג, בהחלטה מיום 2.2.20.

בדיון מיום 6.7.20 לא הגיעו הצדדים לכלל הסכמות ולפיכך נקבעו שתי התובענות לשמיעת הראיות.

הצדדים הגישו אסמכתאות ותצהירים וביום 3.12.20 אף הוגש בתביעת המשמורת תסקיר מטעם המחלקה לשירותים חברתיים ובו גם המלצות ביחס לזמני שהות (להלן: "התסקיר").

התביעות נשמעו לפני היום בשתי התביעות בצוותא והצדדים סיכמו טענותיהם בעל פה.

אפתח תחילה בתביעת המשמורת.

תביעת המשמורת

3. למעשה, האב לא הגיש כתב הגנה של ממש לתביעה זו. האב לא הגיש גם כל תובענה לקביעת משמורת הקטינים אצלו. לא זו שאיננו עותר לכך כלל הואיל והוא מתגורר בבית הוריו שאינו ערוך לשיטתו לאירוח הקטינים אלא שלמעט טענות כלליות על טיפול לקוי של האם בקטינים אף איננו עותר נוטל ליטול את האחריות לידיו ומבקש לפגוש בקטינים אך ורק במרכז הקשר. זאת מאחר שלשיטתו האם נוהגת לקלל אותו ולהשמיצו בכל הזדמנות.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 1644-04-19 ד. נ' ד.

שאלת המשמורת קובעת למעשה במובנה הפיזי את מקום שהות הילדים. מהתסקיר עולה
בבירור כי עסקינן בקטינים המטופלים כראוי על ידי אימם ולא עלו כל טענות בדבר
פוטנציאל כזה או אחר לסיכונם על ידי האם. בנסיבות אלה יש מקום לקבל את תביעת
התובעת ולקבוע את משמורת הקטינים עמה.

4. התסקיר תיאר את הקונפליקט ההורי והדינמיקה המורכבת בין ההורים עצמם וגם תיאר
את הקשר הטוב שיש לקטינים עם כל אחד מהוריו. התסקיר עצמו אף הדגיש שהאם מצפה
שהאב יגלה מחויבות גדולה יותר לקשר עם ילדיו וגם מהדיון היום לא התרשמתי אחרת.

המלצות התסקיר ביחס לזמני השהות של הקטינים עם האב, היו כי ייקבעו מפגשים
קבועים בין האב ובין הקטינים בימים ב' וד' מ- 17:00 עד 19:00 בשעות חורף ומ- 17:00 עד
19:30 בשעות קיץ. כמו כן, ולאור העובדה שהאב איננו ערוך ללינת הקטינים בבית הוריו אף
סוכם שבכל שבת שנייה ישהו הקטינים עם האב ביום שישי מכניסת השבת למשך שעתיים
כולל סעודת שבת ובכל שבת שנייה בין השעות 11:00 – 14:00 בשעות חורף ובין השעות
17:00 עד 20:00 בשעות קיץ. כמו כן סוכם גם על שהייה במחצית החגים במתכונת השהייה
בסופי השבוע וכן כי ככל שהאם תעבור לדירה שאיננה במרחק הליכה בין הבתים היא זו
שתביא ותשיב את הילדים בשבתות. כן הומלץ כי במידה שהאב יעבור למגורים הערוכים
ללינה עם הקטינים זמני השהות יכללו לינה מיום שבת עד למוצאי השבת.

לכאורה, ובמיוחד מקום בו בתסקיר צוין שהצדדים מסכימים להמלצותיו ניתן היה ליתן
תוקף מוסכם להמלצות אלה. אלא שבדיון טען האב כי לאור התנהלות האם למולו הוא
מוכן לראות את הקטינים במרכז הקשר בלבד ואף אישר בדיון כי ראה את הקטינים
לאחרונה לפני כשבועיים (ראו: פרוטוקול מיום 11.2.21 עמ' 9 שורות 10-13).

5. לא זו בלבד שהמלצות התסקיר מאוזנות הן ונותנות ביטוי בנסיבות הקיימות גם לצורך של
הקטינים בקשר מיטיב ויציב עם האב. כידוע בתי המשפט ייטו לקבל את המלצות הגורמים
המקצועיים אלא אם יונח לפנייהם טעם מהותי לסטות מהן. אלא שגם שלגופם של דברים
אין כל הצדקה להיעתר לדרישה של האב לפגוש בילדיו במרכז הקשר.

מדובר בהורים שעם כל משקעי העבר עדין מצליחים מזה תקופה ממושכת לאפשר קשר של
האב עם ילדיו. במכשלות בתקשורת בין ההורים אין כשלעצמן כדי להוביל להתערבות
פיקוחית במקום חיצוני ללא צורך בכך.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-04-1644 ד. נ' ד.

6. יש לזכור שמרכזי הקשר הם שירות ציבורי, על כל המשתמע מכך, אשר לו עלויות המגולגלות לפתח הציבור ברובן. בהיעדר הצדקה טיפולית של ממש לכך, הקצאת משאבי ציבור אלה תבוא בהכרח על חשבונן של משפחות הזקוקות להם ואשר תאלצנה להמתין לתורן, כמו גם על חשבונן של הציבור ; אשר יאלץ לשאת בחלק ניכר מעלויות אלה אך משום שאחד מן ההורים סבור שיהא בכך משום מרחב נוח יותר לקיום אחריותו ההורית.

מרכזי הקשר אף לא נועדו לשמש כמקום מפגש ארוך טווח בין הורים וילדים כי אם כמרכז פיקוחי – טיפולי קצר טווח לגיבוש התערבויות ומתווה טיפול במשפחות הזקוקות לכך. בוודאי שאין במרכזי הקשר כדי לשמש משום פתרון של קבע להורים על מנת למלא את אחריותם ההורית.

7. לכך יש להוסיף כי עתירת האב מוסיפה נטל והכבדה גם על האם וגם על הקטינים.

על האם – שעה שבמיוחד בהינתן זמני השהות המצומצמים ממילא עם האב, תאלץ לכתת רגליה למרכז הקשר עם שני ילדים קטינים ללא הצדקה אמיתית לכך.

על הקטינים – שעה שבנוסף לטלטולם למרכז הקשר ייאלצו לקיים מפגשים מחוץ לסביבתם הטבעית המוכרת או לכל סביבה שלפיה על פי רוב ילדים נוהגים לשהות בה עם הוריהם. זאת עוד בפיקוח של גורמים חוץ משפחתיים ללא הצדקה לכך, שעה שגם מהתסקיר עולה בבירור שאופי הקשר בין האב ובין ילדיו, כשמתקיים, הוא חיובי.

8. עוד טען האב בדיון כי איננו יכול ליטול את ילדיו, גם לא במסגרת המצומצמת בסוף השבוע ללא לינה לאור התנהלותם הבעייתית של הוריו. אלא שהעו"ס אף ערכה ביקור בית בבית ההורים וממילא גם נתנה מענה וביטוי לכך שיכול וחלק מהמפגשים גם בסוף השבוע ייערכו במרחב הפתוח ולא בבית שבו מתגורר האב. לא ראיתי שהאב נתן כל הסבר מדוע לא יוכל ליטול את ילדיו למפגשים פתוחים בסוף השבוע ואף לא בבית הוריו (לעניין זה ראו גם עמ' 2 לתסקיר).

9. חובתו של הורה, גם הורה שאין ילדיו מתגוררים עמו, היא לאפשר לילדיו את התנאים המיטביים להתפתחותם והאב לא הניח לפני כל טיעון מבורר מתחום הקשר שלו עם ילדיו שיהא בו כדי לגרוע מחובתו זו.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-04-1644 ד. נ' ד.

סיכומים של דברים, אין כל הצדקה לסטות מהמלצות התסקיר ולפיקך יינתן לו תוקף שיפוטי.

בנוסף, ובהינתן שההורים שניהם אינם מכחישים את הקונפליקט ביניהם ומשקעי העבר, ועת הסכימו בדיון ליטול חלק בהדרכה הורית, מצאתי לחייבם בהשתתפות בהדרכה הורית על פי התוויית העו"ס לסדרי דין.

בנסיבות אלה אני מקבל את התביעה, קובע את משמורת הקטינים אצל אימם ובכל הנוגע לזמני השהות מאמץ את המלצות התסקיר כפי שיפורט עוד בהמשך להלן.

מכאן לתביעת המזונות.

תביעת המזונות

10. כאמור, בהחלטת המזונות הזמניים חויב האב בסכום יסוד של 3,500 ₪ לחודש וכן בתשלום מחצית הוצאות הרפואה והחינוך (ואין מחלוקת כי את תשלום המחציות אין האב מבצע).

בסיכומיה היום, בין היתר, התייחסה האם לשכרו של האב, לכך שהוא מתפרנס גם מעבודות לא מדווחות, לזמני השהות המצומצמים ולכך שהאב לא חוייב בדמי טיפול. ככלל עתרה התובעת להותיר לכל הפחות את החלטת המזונות הזמניים על מכונה כפסק דין של קבע.

האב טען להוצאותיו הרבות, בהן דמי המזונות שמשלם עבור בנו ממערכת יחסים קודמת, שכרו שהצטמצם בעקבות מגפת הקורונה, להוצאות הסיגריות שלו והוצאות שונות שהוא מוציא גם אגב עבודתו.

11. אקדים ואומר שהחלטתי, כי במכלול הנסיבות ובהביאי בחשבון גם את פוטנציאל ההשתכרות של ההורים שניהם; גם את זמני השהות המצומצמים של האב עם ילדיו; וגם בראי הוצאותיהם השונים של ההורים, להותיר את החלטת המזונות הזמניים כפסק דין של קבע.

ביחס לפוטנציאל ההשתכרות של האב.

12. בדיון היום הציג האב תלושי שכר עדכניים מהמוסד שבו הוא מועסק. האב ביקש בעיקר להסתמך על תלוש ינואר 2021 כדי להראות את הפגיעה בשכרו בעקבות מגפת הקורונה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-04-1644 ד. נ' ד.

1 כעולה מתלוש זה (נ/1) אכן הוצא האב לחל"ת במשך חלק מימי החודש. אלא שעולה גם
2 מתלוש חודש זה כי שכרו ברוטו עומד על כ- 10,917.8 ₪. האב גם אישר בחקירתו כי קיבל
3 מענק חל"ת מן הביטוח הלאומי ואין להניח שמתלוש זה בלבד מסתמנת פגיעה אמיתית
4 בפוטנציאל ההשתכרות של האב. יתר על כן כעולה מתלוש חודש דצמבר 2020 שכרו
5 המצטבר לשנת 2020 של האב מגיע לכדי 123,076 ₪, קרי 10,256 ₪ ברוטו לחודש.
6
7 בנסיבות אלה, גם לו אניח שהאב איננו משתכר בעבודות בלתי מדווחות באופן שיש בו כדי
8 לשנות רבות משכרו המוצהר, הרי שיש להעמיד את פוטנציאל ההשתכרות שלו כדי שכר
9 הממוצע במשק או קרוב לכך.
10
11 13. באשר להוצאותיו של האב, נכון אני להניח שלאב הוצאות מחייה וכי גם בראי תשלום
12 המזונות עליו להותיר בידיו סכומים שיאפשרו לו קיום בכבוד. האב גם נושא בתשלום
13 המזונות עבור בנו ממערכת נישואין קודמת. אלא גם שבהביאי בחשבון את ההוצאה
14 הקבועה בדבר מזונות לשלושת ילדיו, עדין נותרת בידיו האב הכנסה פנויה בשיעור המתקרב
15 נטו לשכר המינימום במשק עבורו עצמו בלבד (כ- 4,500 ₪ לחודש).
16
17 יש לזכור שלאב עצמו אין עתה הוצאה קבועה עבור מדור. האב מתגורר בבית הוריו וטען כי
18 מעביר להם באופן ספוראדי סכומים שונים במזומן אולם לא תמך זאת בדבר (ראו: עמ' 10
19 לפרוטוקול). אולם גם בהביאי בחשבון הוצאות רעיוניות עבור מדור ועבור מחייתו של האב
20 סכום של כ- 4,500 ש"ח מדי חודש בהחלט מאפשר לו לכלכל עצמו בכבוד.
21
22 במאמר מוסגר אף יצוין כי בפועל האב לא טען כי הוא מתכנן באופן קונקרטי לעבור למדור
23 עצמאי ובחקירתו אף ציין כי אין לו צפי שכזה (עמ' 9 שורות 18 – 23).
24
25 ביחס להוצאותיו של האב אין להתעלם מכך שבמיוחד עתה, עת חובתו ביחס למזונות
26 הקטינים היא אבסולוטית, מוצא האב די הכנסה פנויה בעבור הוצאות רכב, הוצאות
27 סיגריות בסכום המתקרב לכ- 1,000 ₪ לחודש (!) ואף עבור רכישת מזון מוכן במקום
28 עבודתו.
29
30 במיוחד בהתחשב בכך שצרכי הקטינים אינם עומדים על הרף הגבוה ולכך שהאב למעשה
31 איננו ממלא חלק דומיננטי ביומם של הקטינים, אינני מוצא די הצדקה להעדיף הוצאות
32 אלה על פני צרכיהם של הקטינים.
33

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-04-1644 ד. נ' ד.

מכאן לפוטנציאל ההכנסה של האם.

14. האם עבדה כמט"בית, ולדבריה כיום איננה עובדת לאור מגפת הקורונה והעובדה שהקטינים אינם מצויים במסגרות בשל כך. האם אישרה גם בדיון הקודם וגם היום, כי היא מספקת שירותי ציפורניים על בסיס מזדמן למכרות וגובה כ- 50 ₪ עבור כך וכן כי מקבלת סיוע בשכר דירה בסך 1,170 ₪. במיוחד כשם שהבהרתי גם ביחס לאב שספק אם יש בנתונים הספציפיים מן החודשים האחרונים לאור מגפת הקורונה כדי לשנות רבות מפוטנציאל ההכנסה שלו, הרי שגם ביחס לאם לא הונח לפני טעם של ממש מדוע לא לסבור שפוטנציאל ההכנסה שלה, במובחן מהכנסתה בפועל, לא יכול להגיע כדי שכר המינימום במשק. לפיכך אני מעמיד את פוטנציאל ההשתכרות של האם על שכר המינימום במשק.

15. באשר להוצאותיה, הרי שהאם לא טענה להוצאות חריגות וגם ביחס לדמי השכירות שהיא משלמת, אלה עומדים על הרף הסביר (2,600 ₪ לחודש כמפורט בסעיף 18 לתצהיר). בפועל, בניכוי הסיוע בשכר דירה בסך 1,170 ₪ עומדים דמי השכירות שמשלמת האם על כ- 1,450 ₪ לחודש.

לכך יש להוסיף את קצבת הילדים שהאם זוכה לה.

באשר לצרכי הילדים.

16. כפי שאף הובהר בהחלטת המזונות הזמניים הפסיקה העמידה את החזקה בדבר צרכיו הכרחיים של ילד אחד על סכומים המגיעים גם כדי 1,800 ₪ לחודש (בהנחה שמתגורר בבית מרכזי אחד).

כאשר מביאים בחשבון גם את **הלכת ורד** (קרי ההנחה בדבר ההוצאה השולית הפוחתת לילד), כמו גם את הוצאות המדור ואחזקתו שיש להביא בחשבון עבור הקטינים בסכום שלא יפחת מ- 700 ₪ לחודש (40% מדמי השכירות בפועל וכ- 100 ₪ להחזקת מדור), הרי שבמיוחד בראי חובתו האבסולוטית של האב מגיעים לכלל מסקנה שהאב יכול וצריך לשאת בסכום המזונות הזמניים שנפסק גם כפסק דין של קבע (1,750 ₪ לילד).

17. מכאן, לשאלה האם יש לשנות דבר מה באשר לסכום המזונות עת ייחצו הקטינים את גיל 6, בין היתר לאור הוראות בע"מ 919/15 **פלוני נ' פלונית** (מצוי במאגרים המשפטיים; 19.7.17). הגם שהאב, שאיננו מיוצג לא נדרש לכך, אדרש לכך בעצמי. על שאלה זו לטעמי יש להשיב בשלילה. זאת בעיקר לאור זמני השהות המצומצמים כשלעצמם של האב עם הקטינים, הפער המשמעותי בפוטנציאל ההכנסות של ההורים (מקום בו האב משתכר כ-

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-04-1644 ד. נ' ד.

67% מסך ההכנסות המצרפי של ההורים), ודבריו של האב לפיהם הוא עוד חפץ להגביל ולצמצם יותר את זמני השהות שלו עם ילדיו כמפורט לעיל.

בחינה עיוורת על יסוד נוסחאות חשבונאיות גרידא בדבר יחס הכנסות וזמני שהות אשר איננה מביאה בחשבון, כי למעשה במקרה שלפני בעיקרו המכריע של הנטל ההורי נושאת האם, תחטא לתכליתה של פסיקת המזונות [לעניין זה השוו: דבריי בתמ"ש (ב"ש) 33878-05-14 ת.א. נ' א.א. (מצוי במאגרים המשפטיים; 4.10.18)]. כפי שקבעתי כבר בעבר לטעמי זהו מקום שבו יש ליתן דווקא לזמני השהות המצומצמים מאוד משקל מכריע באופן שבו על ההורים לשאת בנטל הכלכלי הנובע מהצורך לגדל את ילדיהם.

אולם יותר מכך. גם לו היינו מבקשים לערוך שימוש בנוסחאות חשבונאיות היינו מגיעים לכלל מסקנה שצרכי הקטינים הגולמיים אך ורק על יסוד חזקות הצרכים ההכרחיים (קרי כ- 1,700 – 1,800 ₪ לחודש עבור קטין) ולכל הפחות סך של 700 ₪ לחודש עבור מדור והחזקתו, מגיעים לסך צרכים של כ- 4,300 ₪ לחודש לא כולל הוצאות רפואה וחינוך חריגות בלתי צפויות. גם בפריזמה זו, בהינתן פערי השכר המשמעותיים וזמני השהות המינווריים של האב עם ילדיו ברי שיכול וצריך הוא לשאת במרבית צרכי הילדים. גם במובנים אלה הסכום שנפסק בהחלטת המזונות הזמניים עולה בקנה אחד גם עם האמור בבע"מ 919/15 הנ"ל.

בנסיבות אלה מצאתי כי יש להותיר את החלטת המזונות הזמניים על מכונה כפסק דין של קבע.

סיכום אופרטיבי

18. תביעת המשמורת מתקבלת. במסגרת זאת ניתנות ההוראות הבאות:

א. אני קובע את משמורת הקטינים י' וש' אצל אמם, התובעת, וזאת עד הגיע כל אחד מהם לגיל 18 או עד החלטה אחרת.

ב. זמני השהות בין האב ובין הקטינים יהיו כפי המלצות התסקיר, המאומצות במלואן.

ג. אני מחייב את ההורים לסור ללא דיחוי לקבלת הדרכה הורית ביחס למנגנוני התקשורת ביניהם בכל הקשור עם הקטינים.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-04-1644 ד. נ' ד.

ד. אני אוסר על ההורים לערב את הקטינים בכל דרך ובכל צורה במחלוקות ביניהם ואוסר עליהם לדבר סרה האחד בשנייה לאוזני הילדים או באוזני הילדים.

19. בתביעת המזונות אני קובע שהחלטת המזונות הזמניים תיוותר על מכונה כפסק דין של קבע בתוספת ההוראות הבאות:

א. החיוב הוא שוויוני לכל קטין.

ב. החיוב הוא עד הגיע כל קטין לגיל 18 או עד סיום לימודי יב' (לפי המאוחר). במהלך השירות הצבאי (חובה) או הלאומי יעמוד חיוב המזונות על שליש.

בזה הסתיים הטיפול בתובענות שבכותרת.

פסק הדין מותר בפרסום בהשמטת מלוא פרטיהם המזהים של הצדדים ובני משפחותיהם.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים ותסגור את התיקים שבכותרת.

ניתן היום, כ"ט שבט תשפ"א, 11 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.

בן שלום, שופט